

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 200 Lel
Félévre . . . 100 .
Negyedévre . . . 50 .
Egyes szám ára . . . 4 .
Megjelenik minden szombaton.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefonszám: 35.

DÉVA ÉS VIDÉKE

Felelős szerkesztő:
KOVACS KÁROLY.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Regina Maria-u. 12., hová a
lapszellemi részét illető min-
den közlemény Intézendő
Kiadóhivatal:
Deva, Regina Maria-u. 12.
hová az előfizetések és hí-
rdekések küldendők.

Laptulajdonos és kiadó:
LAUFER VILMOS

Ötven százalék

Sokat értettek és értenek még ma is az ötven százalék alatt. Ötven százalék volt egy időben az uzsorakamat. Ötven százalék volt a konjunkturás lovagok leggyengébb haszna, az úgynevezett polgári haszon, amely mellett mindig azért sirtak az emberek, hogy nem tudnak megélni. Ötven százalék volt az a szám, amit a konjunkturális lovagok előretörése a régi kitarító és nemes kereskedők számából magának áldozatul követelt. Ötven százaléka az embereknek nem törődik a közélettel és nem folytat politikát. Ötven százaléka a társadalomnak elvesztette a régi biztos existenciáját és ötven százalék azoknak a törtetőknak a száma, akik semmit sem nézve és mindent maguk alá tiporva törnek a vélt boldogságuk után.

Ötven százaléka az embereknek nem meri megmondani az igazat. És itt most már megállunk, mert azzal fejezzük be, hogy százszázaléka a produktív embereknek mondja, hogy a kereset ötven százalékát kell befizessék adóba. S ezzel az ötven százalékkal elértünk a végsőhöz. Ezután már nem jöhet sok más, legfeljebb, ahogy mondani szokás: a végrehajtó. Na, de ne fessük az ördögöt a falra, mert hamar megjelenik, hanem maradjunk meg annál, hogy ötven százaléka a keresetnek elmegy adóba.

Miért baj ez? — kérdezheljük. Hiszen ha van az államnak, van nekünk is. Azt hisszük, senki sem vallja ezt az elvet és jelen esetben magunk sem. Nem pedig azért, mert mi is abba az ötven százalékba tartozunk, akik nem mondjuk meg az igazat, hanem azért, mert valóban nem állja meg a helyét ez az abszolút értelemben vett tulajdonképpen tényleges igazság.

A mai adóban belizetett ötven százalék annyira sok, hogy az üzemek fenntartását és jövőjét veszélyezteti. Nem marad más hátra, minthogy boltokat csukjanak be és a megmaradt kis vagyonnal huzzák ki azt az időt, amely a háboru után talán most a legnehezebb és a legkritikusabb. A kormány úgy, látszik, ezzel az ötven százalékkal választóvízként akar választani az üzleti és anyagi nemzetgazdaságban, de nem úgy, hogy a jó és képzett kereskedő maradjon meg, hanem úgy, hogy akinek a konjunktura kedvez, az uszsa meg ezeket az időket. Mert, hogy itt ismét csak a jól forgatható konjunktura segít és nem a tudás, az biztos. Vagyis az elvesző adóalanyok nem mindegyike lesz tudatlan konjunktura lovag, hanem éppen talán fordítva a konjunkturások lesznek azok, akiket a konjunktura, a mostani adókonjunktura — talán véletlenül — megkímél. Itt is lehetnek természetesen kivételek is.

Ez a nehéz év szomorú tapasztalata a mi részünkről és nem mondunk nagyot és mérséket, ha nem örömmel állapítjuk meg ezt.

— Athenaeum könyvek újabb számai s más
ujdonság állandóan raktáron V. Lauffernél.

Az árammérők hitelesítésére és karbantartására vonatkozó miniszteri rendelet

A kereskedelemügyi miniszterium ez év febr. 8-iki 6030 számú rendelete, amelyre az elektromos áramot előállító üzemek, valamint a fogyasztók figyelmét is felhívja, az alábbi fontos intézkedéseket tartalmazza:

Ezennel tudomására hozzuk a villamos áramot szolgáltató üzemeknek, valamint az illető fogyasztóknak, hogy a sulyok és mértékek rendszerének alkalmazására vonatkozó törvény 13—20, 37 és 42 cikke, valamint a vonatkozó szabályzat 17—21, 25, 35, 212—223, 233 cikk rendelkezéseinek alapján mindazon mérők, melyekkel az illető üzemek a villamos energiát, a sulyok és mértékek igazgatósága, vagy pedig a helyi mérték-hitelesítő hivatalok által hitelesítettnek.

Ezen mérők hitelesítése, akár újak, akár javítottak, mindig a fogyasztónál való felszerelés és üzembe helyezés előtt történik.

A fogyasztóknál jelenleg használatban lévő mérők hitelesítése periodikusan olyképen történik, hogy a hitelesítési márká érvényességét sohasem léphessék túl. A hitelesítés a villamos árammérőknél 5 évre szól.

Hogy a mérők hitelesítése a szükséges eredménnyel járjon a következő szabályokat kell tiszteletben tartani:

1. A szállító üzemek kötelesek a felszerelés alkalmával a fogyasztónak, vagy megbízottjának bemutatni a felszerelt mérő összes hitelesítési plombáit.

A fogyasztóknak jogukban áll nem elfogadni azon mérők felszerelését, amelyek nincsenek ily plombákkal ellátva, vagy amelyeknek plombáján erőszak nyoma látszik, vagy amelyek érvényessége lejárt.

A hitelesítési plombák kétféle nagyságúak: 5 és 10 milliméteresek. A plombák R betű alakúak. Az R betű nyitott alsó részén lévő számok jelölik meg a mérő hitelesítési évét.

Az elektromos árammérőknél a hitelesítési márká plombákba van nyomva, olyképen van felerősítve a mérőre, hogy a fedél leszedése és az inregisztráló szerkezet érintése lehetetlen legyen.

A fogyasztóknak jogában áll még visszautasítani minden oly mérő felszerelését, melyek nem volnának jól elzárva, fedelük be van horpadva, ablakuk betörve és ehhez hasonló nyilvánvaló külső sérülésük van.

Ezzel szemben a fogyasztók kötelesek a mérőket, abban az állapotban, melyben a felszerelésnél voltak, megőrizni és senkinek sem szabad megengednie azt, hogy a mérőnél járjon, nehogy az esetben ha a mérőt utólag hibásnak találják, a szállító üzem a fogyasztó terhére számítsa fel, azon a címen, hogy a fogyasztó a mérő feljegyzésének megváltoztatása és befolyásolása céljából azt erőszakosan szándékosan megsértette.

Az esetben, ha ez megállapítást nyer, a fogyasztót felelősségre lehet vonni s az üzem kártérítési igényével léphet fel vele szemben, ezenkívül ki van téve a sulyok és mértékek

alkalmazására vonatkozó törvény, valamint a Büntetőtörvénykönyv vonatkozó büntető paragrafusainak.

A mérőket olyképen kell elhelyezni, nehogy azokat külső természeti befolyások érthessék, mint a gőz, gázok, rendkívüli hőmérséklet stb.

2. A szállító üzemek megbízottjai, valahányszor megjelennek a mérő által mutatott fogyasztás lejegyzése végett, kötelesek azon lenni, hogy a fogyasztó is jelen legyen, annak megállapítása végett, hogy a plombák sértetlenek és a leolvasás helyes.

Az üzem köteles a fogyasztónak egy leolvasási jegyzéket adni, melyben ki kell mutatni: az eszközölt leolvasást, az előző hó leolvasását (vagy pedig az előző idő-periódusát) és az utolsó időszakra (hónap, negyedév) vonatkozó fogyasztást.

3. Az esetben, ha egy fogyasztó gyanítja, hogy mérője nem mutatja pontosan a ténylegesen elfogyasztott mennyiséget, értesíteni fogja erről írásban az illető megye székhelyén működő mérték-hitelesítési hivatalt, amely el fogja rendelni úgy a mérőnek hitelesítés végett való leszerelését, mint annak az üzem által egy pontos és hitelesített árammérővel való kicserélését.

A mérték-hitelesítési hivatalhoz intézendő kérvényben, a fogyasztó ki kell mutassa, hogy reklamációját mily okokra alapítja és ha lehetséges írott bizonyítékokat adjon állításainak igazolására (az előző hónapokban fogyasztott mennyiségről szóló nyugták stb.)

Hogy a kérést figyelembe lehessen venni, szükséges, hogy a fogyasztó kifejezett kijelentését tartalmazza arra vonatkozólag, hogy kötelezettséget vállal aziránt, hogy amennyiben a mérőt az eszközölnél hitelesítésnél pontosnak találják, az államnak fizetendő hitelesítési díjon kívül az üzemnek a leszereléssel és újból való felszereléssel kapcsolatos költségeit is megfizetni köteles.

Ezen nyilatkozatok alapján a helyi mérték-hitelesítő hivatal elrendeli a sérelmezett mérő leszerelését és erről az üzem és a fogyasztó jelenlétében jegyzőkönyvet vesz fel. A jegyzőkönyvből ki kell tűnjön:

1. A mérőre jegyzett adatok (gyártási jegy, típusa, száma, kapacitása stb.)
2. A hitelesítési plomba és arra vonatkozó megjegyzések.
3. A mérő utolsó állása.
4. Megállapítások a mérő állapotát illetőleg, milyen állásban találták stb.

Ha a hitelesítés alkalmával megállapítást nyer, hogy a sérelmezett árammérő többet mutat, mint a tényleges mennyiség, a szolgáltató üzem köteles viselni úgy a hitelesítés, mint a fentebb említett költségeket és ezenfelül elégtételt kell szolgáltatnia a fogyasztónak, visszatérítvén mindazon többlettérteket, amelyekkel meg volt terhelve.

Ha azonban a hitelesítésnél megállapítást nyer, hogy a sérelmezett mérő kevesebbet mutatott, mint a valóban elfogyasztott mennyiség, a szállító üzemnek nincs jogában a fogyasztótól különbözet megtérítését kérnie, miután a mérő karbantartása az üzem terhére esik.

Abban az esetben, ha a hitelesítési terminus érvényessége lejárt, a fogyasztónak jogában áll az üzemtől kérni a mérőnek egy megfelelő időben hitelesített mérővel való kicserélését és mindezt anélkül, hogy az üzemnek a kicserélés költségeiért bármit is fizessen.

4. Ha egy villamos üzem árammérőt szerel valamely fogyasztónál, mindig köteles tiszteletben tartani az alábbi rendelkezéseket:

a) A mérő az áram minőségének megfelelő kell legyen (egyenáramu, egyfázisu vagy háromfázisu) valamint a hálózat középfeszültségének és periódus számának megfelelő kell legyen. Miután ezen jellegzetességek az árammérőre fedőlapján fel vannak jegyezve, a fogyasztónak jogában áll visszautasítani a felszerelést abban az esetben, ha az adatok nem a valóságnak megfelelőek.

Az árammérő táblájára irt áramerősség (kapacitás) összehasonlítható kell legyen azon maximális erősséggel, melyre a fogyasztó be-
rendezése készült.

b) Az árammérők felszerelése különleges táblára történik és mindig függőlegesen. Az árammérőhöz vivő vezetékek az üzem terhére esnek, amelynek jogában áll az árammérő elhelyezésére szolgáló zárt dobozt saját plombájával ellátni és fogyasztónak tilos megsérteni e plombát.

Abban az esetben, ha kapcsolási hiba következtében az árammérő nem jár egyáltalán, visszafelé jár vagy kevesebbet mutat a kelletnél, tehát az üzem terhére, a fogyasztót nem lehet felelősségre vonni a különbözetért s egyedül az üzem kell viselje a kárt.

Dr. Oncu Iacob hunyadmegyei prefektus figyelmébe ajánljuk Komlossy András marosillyei vasúti vendéglős italmérési engedély ügyét

Az a lényeg, hogy a marosillyei vasúti vendéglősnek, Komlossy Andrásnak nincsen italmérési engedélye. Azt hisszük, az egész országban Marosillye az a hely, ahol ez fennáll. A dolog úgy történt, hogy Komlossy Andrástól, akinek italmérési engedélye van 1921-ből a marosillyei restire, azt 1929 áprilisában elvették azzal az indokolással, hogy nem állampolgár. Komlossy a marosillyei járásban lakik 35 éve és 1918-tól egyfolytában Marosillyén a restiben, tehát feltétlenül megilleti az állampolgárság, amelynek az ügye mindeztideig nincsen elintézve, tehát meg sincs vonva s így teljesen jogtalan volt az italmérési engedély megvonása.

Nevezettet nem vették fel a lista legutóbb, de 1918-tól—1924-ig, az új törvényszerinti összeírásig állampolgár volt. A marosillyei primaria 1006—1928 számú bizonyítványa szerint Komlossy adót fizet, háza és földje van, azonkívül 1925-ben besorozták a román hadseregbe, amelynek ma is a tagja. Séréme az, hogy hivatalból nem vették fel az állampolgársági lista s így a hunyadmegyei prefektúra 131—1929 számú s a dévai pénzügyigazgatósághoz címzett átirata legalább is tévesen állapítja meg, hogy nincsen állampolgársága. Ezzel szemben mi megállapítottuk, hogy nevezett folyamodott az állampolgárságért utólag s ezt a román királyi igazságügyminiszterium 25630—1929 számú igazolása bizonyítja is.

A helyzet tehát az, hogy az italmérési engedély megvonásának oka nem felel meg a valóságnak, nevezettnek joga van az állampolgárságra, de még nem intézték el, úgy, hogy legalább addig, amíg eldől ez az állampolgársági dolog, vissza kell adni az engedélyt. Különösen a lugosi vonal utasai csóválják a fejüket, amikor megtudják, hogy egy restiben csak krácherlit lehet inni.

Kérjük Dr. Oncu prefektust, szíveskedjék ezt a dolgot az igazságnak megfelelően elintézni.

Alakítsák meg a dévai rádiósok egyesületét

A hálózati készüléktulajdonosok egy kérését már alkalmunk volt lapunk hasábjain tolmácsolni. Nem vették figyelembe. Most ezalkalommal ismét több rádiósélelemről kellene szólnunk, amelyek azonban olyan természetűek, hogy csak kölcsönös jóakarattal és megegyezéssel lehet azokat megoldani. Mert, ha sérelem van, akkor két oldal áll szemben egymással, mi pedig — bármennyire is jóakarattal viseltünk minden jogos és méltányos törekvés iránt — nem állhatunk be bírónak ilyen kényes esetekben.

Tekintettel azonban arra, hogy a rádiósoknak tényleg vannak jogos panaszai és tényleg joguk is van ahhoz, hogy a panaszok eliminálása miatt kérjenek és felvilágosítsanak s mivel az ilyen panaszok, ha egy személytől származnak, nem lehetnek olyan súlyosak és nem bírhatnak olyan komolysággal, javasoljuk, hogy más városokhoz hasonlóan, a rádiósok alakítsák meg nálunk is a rádiósok egyesületét.

A technikai fejlődés és a technikai akadályok s az egymásrataltság miatt feltétlenül szükség van arra, hogy a rádiósok ismerjék egymást. Hasonló ez a dolog a vadászegyesületekhez. Hiszen azt mondhatná valaki, hogy nem muszáj a vadászok tudjanak egymásról, mert jó messze mehetnek, az egyesület ugyebár mégis meg van és csak az vadászhatik, aki az egyesületnek tagja. Mondja ki a megalakulandó dévai rádió egyesület is, hogy csak az rádiózhat, aki ebbe az egyesületbe lép. Mert, hogy arra szükség van, az bizonyos.

A különösképpen panaszok gyors elintézése végett szükséges, hogy a megalakuló közgyűlést mielőbb megtartsák. A megválasztandó vezetőség azután a kapott mandátum alapján mind a 150 tag — mert talán ennyi rádiós van Déván — megbízásából a kellő erkölcsi súllyal léphet fel. Hiszen a lehetőség határain belül az egyesületnek a kívánságait teljesíteni kell, annyiival is inkább, mert nem fognak fellépni olyan kívánságokkal, amiket nem lehetne jóakarattal megvalósítani vagy megoldani.

Lapunk szívesen rendelkezésére áll ennek az akciónak. Kérjük azokat a tagokat, illetve rádiósokat, akik hozzájárulnak ezen egyesület megalakításához, szíveskedjenek lapunk kiadóhivatalába elfáradni s ott ezen belépő nyilatkozatot aláírni. Ha ez az aláírás együtt van, az előkészítő bizottság ki fogja tűzni a megalakuló közgyűlés napját, amelyet szintén lapunkban fogunk közölni.

Előfizetési felhívás

Április 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra. Olvasóközösségünk eddig is tapasztalhatta, hogy igyekeztünk a köz érdekeit szolgálni és a magyar olvasóközönség igényeit kielégíteni. E célunk elérésében előfizetőink nagyban segítségünkre voltak azáltal, hogy előfizetéseikkel támogattak.

Tekintettel azonban arra, hogy a mai néhez viszonyok között csak úgy tudjuk lapunkat fenntartani, ha előfizetőink pontosan küldik be a díjakat, felkérjük a hátralékosokat, hogy hátralékaikat mielőbb küldjék be, mivel tovább már nem várhatunk.

Előfizetési áraink:

Egész évre	200 Lei
Félévre	100 Lei
Negyedévre	50 Lei
Egy példány ára	4 Lei

A „Déva és Vidéke“
kiadóhivatala.

Nagy operaária estély

A dévai városi színházban, szombaton f. hó 29-én este 9 órakor Magda Mohora, a kolozsvári Román Opera soprán énekművésznője Dr. Mosoignoné urasszony, megyei közkórházunk igazgatójának és híres sebészének neje, nagyszabású énekhangversenyt tart. Magda Mohora a bécsi és müncheni énekképző főiskolák kiüntetett növendéke volt. Aktív művészi szereplése maradandó sikereket biztosított számára. 1926-ban a kolozsvári Operaháznak sikerült leszerződtenni és azóta nem tudnak tőle megválni. Ez év februárjában a „Bohém életben“, márciusban az „Ajdában“ volt elismert nagy sikere. Értésülésünk szerint májusban a kolozsvári Operaház turnéján is részt vesz. Dévai hangversenyének műsorát a legválogatottabb és legkedveltebb operaáriák és a román népköltészet szívhezszóló doinái képezik.

A művésznőt zongorán Grozáné urasszony, Érsek Mária kíséri, a hangverseny keretében önálló zongoraszámokat is játszva. Grozáné mindenkor tanujelét adta nagy felkészültségének és főleg a szolista-hoz páratlanul alkalmazkodni tudó készségének.

Magda Mohora dévai áriaestélye az idei szezonban megtartott koncertek legkimagaslóbb zenei teljesítménye lesz, ezért felhívjuk a zenei körök figyeelmét nemzetiségre való tekintet nélkül, hogy jegyeit a Libraria Românească könyvüzletében, a nagy érdeklődésre való tekintettel, mielőbb biztosítsa. Műsor a falragaszokon látható és a hangversenyen kapható. (Itt helyszüke miatt nem közölhetjük).

Ifj. K. S.

A március elsejei magyar kultúrestély dalárdistái és zenészei

Az alábbiakban a március elsejei s a dévai városi színházban lefolyt nagyszerű, a hunyadmegyei magyarság által rendezett, estélyre térünk vissza s bemutatjuk azokat a zenészeket és dalárdistákat, akik az estélyen szerepeltek s akik ezáltal a kultúrestély sikeréhez hozzájárultak.

Elsőnek a csángódalárdáról emlékezünk meg, amely ezelőtt egy évvel alakult és sok nehézség árán, két elnöke lemondása után, most László János elnök vezetése mellett, igazán nagyon szép helyet vívott ki magának a városi dalárdák között. Sarkadi Elek karnagy önzetlen és lelkes munkája minden tagjának ambícióján meglátszik s ezért, megőrkítendő ezen ambiciózus törekvéseket és a jövőre nézve is

bátoritásképpen leközeljük a csángó dalárda tagjainak a névsorát.

Rendes tagok: Zsók Fábán, ifj. Kásler István, Kásler Pál, Molnár Antal, ifj. Molnár András, ifj. Sebestyán János, Péter Géza, Ferencz József, Zsók János, Csobot Antal, Daradics Jenő, Dávid Gergely, Kásler Péter, Kásler József, ifj. Fábán Zoltán, Sebestyén József, Varga László, Szócs János, Kovács József, Kásler Vince, Kásler Lajos, Gáspár Antal, id. Szócs Antal, Hompót László, Zsók Antal, Varga Ferencz, Csernik Pál, Palkó Ferencz, Zsók Titusz, Varga András, Lovász Gergely, Lovász Ferdinand, Zsók József, Palkó György, Zsók Pál, Kajtár Lajos, Székely József, Molnár József és Daradics Mátyás.

A dévai iparos dalárda szintén magas nívón áll, hiszen karhágya ugyancsak Sarkadi Elek, akinek képességeit nem szükséges dicsérnünk. Az az eredmény, amit az iparos dalárda nem egyszer mutatott fel a dévai közönség előtt, a legjobb és a leghitelesebb ajánló levél nemcsak Sarkadinak, de az egész iparos dalárdának, amely szintén első helyet vívott ki magának egész rövid idő alatt a dalárdák között.

Tisztikara és aktív tagjai a következők: Kolozsváry Árpád, Kecskés József, Bubárik Miklós, Kecskés Mózes, Mischung Antal, Viski Sándor, Huros Károly, Alberti József, Alberti Dezső, Schreiber Ignác, Schreiber Sándor, Jakab Árpád, Gergely Ferencz, Varga János, Gyórfy Károly, Szabó Mihály, Tavasz József, Moldvai János, Mátrai Árpád, Szócs Sándor, Polgár Andor, Horváth József, Beke István, Barna Gyula, Szász József, Stuplich József, Seidelhoffer Lajos, Fekete Ferencz, Kiss István, Papp Sándor, Heiberger János és Schürger Béla.

Végül a filharmonikus zenekar. Igazán kiváló dicséretet érdemelnek azok, akik összehozták ezt a zenekart oly hosszú zenei pangás után. Déván sokszor egészen értelmetlenül, a muzsikáltság valósággal elapad, mint a víz a patakokból. Ezért érdemelnek dicséretet azok, akik összehozták ezt a zenekart a magyar estélyre s ezzel — legjobb véleményünk szerint — megvetették alapját az állandó dévai szalonzenekarnak. Hogy milyen formában fogja ez a zenekar kinőni magát, milyen jelleggel, az nem tudjuk és nem is akarunk belefolyni, csupán azt kívánjuk, hogy minél hamarabb alakuljanak át állandó jellegűvé és minél gyakrabban szerepeljenek. A magyar estélyen szerepeltek névsora a következő. Természetesen a karmester itt is Sarkadi Elek, aki e nehéz szereppel is a legjobban és a legnagyobb eredménnyel birkózott meg, kiváló művészetet hozva a zenekar szereplésével. Kérjük Sarkadit, hogy a vezetésket ne hagyja el s ő legyen az első, aki az állandó jelleg biztosítására a tőle telhetőt feltétlenül tegye meg.

Csulay Éva, Diamantstein Miklós, Diamantstein István, Jakab Árpád, Javoranszky Iván, ifj. Klink Sándor, dr. Meskó Áladár, Nuszbaum Józsefné, Simon Adolf, Scheirich József, Szász József, ifj. Szócs Gyula, Titz Ferenc, dr. Weisberger Sándor és a granicszer zenétől 6 fuvó.

HIREK

Valóság-partokon

Légy bölcs, szívem, szüntesd a harcot végre.
Mi az, mi benned izzik, lángol, ég?
Tekinteted mért száll a messzeségbe?...
Amit kutat, hidd el, mind semmiség.

Az élet üdvét keresed?... Mi haszna?
Mig vágyaid vizén ringat hajód,
Szegény Lázárként érsz valóság-partra
S kiábrándulás lesz szállásadód.

S valóság-parton van-e, mért dobogjon?
Milliónyi, ki rég hajótörött!
Mindnek egy célja volt: fennen ragyogjon
Neve, hire a többiek fölött...

Légy bölcs, ki gyarlósága ellen harcol;
S ha kell, magát is rabláncra veri...
Csak az vivja meg győztesen a harcot,
Ki ellene gyöngéit ismeri.

Vizakná.

Kosztolánszky István.

— **Halálozások.** *Zamfir* Ioan brádi lakos március 19-én 48 éves korában meghalt. Március 20-án temették el Brádon nagy részvét mellett.

Dávid József földbirtokos f. hó 24-én 75 éves korában Déván elhunyt. Temetése f. hó 26-án ment végbe nagy részvét mellett.

— **Dimitriu** tábornok meghívása a filharmonikus társaság megalakítására. Megirtuk, hogy Déva zenészeiben élénken él a vágy megalakítani a dévai filharmonikus társaságot. Az ügyet *Dimitriu* Niculae tábornok vette most a kezébe, aki névszerint Déva város számottevő egyéneinek és képzett zenészeinek a következő tartalmu meghívót küldte: „Óhajtanánk tartjuk, Déva városában újból létrehozni a filharmonikus társaságot, miért is 1930 március hó 30-án, vasárnap délelőtt 12 órakor a város háza dísztermében értekezletet tartunk, amelyre ezennel tisztelettel meghívjuk“. A megértő tábornok sajátkezű aláírásával kibocsátott meghívásra reméljük mindenki eljön erre az értekezletre, amely hivatva van a városi kultur-polgárság szempontjából olyanyira fontos dologban dönteni.

— **A dévai iparkamara cca. 26%-kal vesz részt a vámszabadraktár akcióban.** Ismertettük, hogy az Erdélyi Egyesült Kereskedelmi R. T. ajánlatot adott be 5 millió lei értékben a tulajdonát képező s a vasút mellett fekvő telekre és épületekre, amelyet a kamara vámszabadraktár céljaira használhatna fel. A nagy és súlyos ügy megtárgyalására a kamara bizottságot alakított, amelynek tagjait annak idején közöltük is. Ez a bizottság először Dr. Câmpianu Simion dévai ügyvédet és Onițiu Emil dévai iparkamarai főtitkárt kiküldte Kolozsvárra tanulmányozni a vámszabadraktárakat. Ez a tanulmányi ut meg is történt, amennyiben alapszabályt is hoztak s előadásuk szerint a vámszabadraktár Déva kereskedelmére és iparára nagy befolyással és kedvező hatással volna, mivel abban 2 évig is lehet árut elvámolatlanul tartani s mindig csak annyi áru után fizetnek vámot, amennyit egy részletben elhozunk. Tekintettel azonban arra, hogy a kamarának egy összegben ilyen sok pénze erre a célra nincsen, más szempontból pedig, a kamara helyesnek látja, hogy a vámszabadraktár minél nagyobb fellendülése szempontjából a nagy vállalatok és érdekelt ipari és kereskedelmi tényezők is részt vállaljanak benne anyagilag is, a megválasztott bizottság elhatározta, hogy a kamara meg akarja valósítani ezt a tervet és pénzből cca. 26% kal fog résztvenni a megalakításában. Ugyanígyen százalékkal volt tervbe véve a mezőgazdasági kamara hozzájárulása is, azonban annak a közgyűlése nem hagyta jóvá ezt a tervet. Különbben ebben az ügyben a dévai kamara holnap délelőtt 11 órai kezdettel közgyűlést fog tartani s azon fognak véglegesen határozni. Ezzel kapcsolatosan megemlítendőnek tartjuk, hogy az érdekelt tényezők minél nagyobb részvállalását ebben az akcióban mi is nagyon helyesnek látjuk, hiszen ez a vámszabadraktár tulajdonképpen minden kereskedő és iparosnak érdeke.

— **Nem peticionáltak meg a dévai községi tanácsválasztást.** A dévai községi tanácsválasztás ellen beadandó petíció beadási határideje március 27-ével lejárt, azonban senki nem támadta meg a választást, úgy, hogy Déva város törvényesen megválasztott képviselője nem sokára megtarthatja alakuló gyűlését. Igen örvendünk, hogy a legteljesebb törvényesség és harmónia jegyében megválasztott tanács nem sokára megkezdheti már régen esedékes működését. Egyébként a megye többi városai közül Hateg és Vajdahunyad választását szintén nem peticionáltak meg, azonban Petrozsény és Szászváros községi tanácsválasztását megtámadták.

— **A dévai iparkamara intervenciója a sörszállítók érdekében.** A dévai pénzügyigazgatóság egy február 18-iki miniszteri rendeletre való hivatkozással elrendelte, hogy a sörhöz is ugyanolyan Certificat de libere Circulație kell, mint amilyen a többi szeszes italok szállításához szükséges. Ezen igazolványokat csak az indulás napján adják ki és csak reggel hattól este hatig engedik meg a sörszállítást. A dévai iparkamara emiatt felterjesztéssel élt a pénzügyminiszterhez és felírt a kamarák szövetségéhez is, amelyben kéri, hogy a szállítás hatnál hamarabb is megengedtesse, mivel különösen nyáron, a hatkor elindított sör már teljesen hasznavetetlen állapotban érkezik meg a falvakba és másodsor, hogy a bárcákat a szállításához legalább egy nappal hamarabb adják ki. A felterjesztésre válasz még nem érkezett.

— **Egy dévai származású orvos kiváló jó cselekedete.** A „Brassói Lapok“ március 12-iki számában megírta Krupiczker Bözsi esetét, akit Bukarestben a Brankoveanu kórházban nem akartak megoperálni azért, mert nem volt pénze. Az egyik pénzért küldte haza Nagybanýára, a másik orvos pedig szegénységi bizonyítványért, mert csak annak ellenében operálhatják meg ingyen. A szegény leányt így halálos betegen kitétték az utcára, ahol egy magyar hölgy lépett hozzá és felvitte Dr. Herczegh Imréhez, a közelben lakó egyik orvoshoz, aki teljesen ingyen megoperálta, mert látta, hogy az operáció után még 200 leit is adott utiköltségre. Ez az orvos a dévai származású Herczegh Imre dr., akinek emberi, szívre valló cselekedete a mi részünkről is megérdemli a megőrkítést.

— **Nagyarányu munkáselbocsátások a Zsilvölgyében.** Március 15-ével szomorú folyamat indult meg a Zsilvölgyében. A társulatok Petrilla kivételével a munkások egy nagy részét elbocsátották április elsejével kezdődőleg és pedig az egész Zsilvölgyében összesen 984 munkást, ami legalább 4000 lélek kenyéreltelenségét jelenti. Tárnoveanu munkügyi vezérfelügyelő és Clonda Alexandru felügyelő a héten Petrozsényben tartózkodtak, ahol a bányaigazgatósággal folytatott tárgyalásokat a dolog megoldása végett. Eredmény azonban csak az, hogy segínyt adjanak azoknak, akik el akarnak menni és nincsen utiköltségük. A munkásság vasárnap küldöttsegíly fog lemenni Bukarestbe, ahol a minisztertől az elbocsátott munkásság visszavételét, vagy közmunkát vagy pedig segínyt fognak kérni. A Zsilvölgyében a hangulat a legelkeseredettebb, mivel a munkáselbocsátások az ipart és a kereskedelmet is nagyban érintik.

— **Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél** igyunk reggel éhgyomorral 1 pohár természetes „**Ferenc József**“ keserűvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a **Ferenc József** víz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában. A **Ferenc József** keserűvizet gyógyszerárakban, drogueriákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Hatalmas tevékenységet fejt ki az „Astra“ mozgó.** Déva kulturális életére sokatmondó fejlődéssel bír az „Astra“ mozgó tevékenysége, mellyel a kereskedői versengésen túlmenkedve, a közönség érdekeit tartja szem előtt. Elsőrangú filmek sorozata szerepel az „Astra“ repertoírján. Az Aranytánc című nagyszabású filmben az aranyásók izgalmas életét írja le. Hatalmas sporteseményt jelent a Repülő flotta című film, melyben Ramon Novarro a Ben Hur halhatatlan főszereplője bravuroskodik. A Cigánybáró a hasoncímű Kálmán-operette filmoperette filmváltozata. Nagy szenzáció lesz: Malom jött a Szíre, mely eredeti román film és külföldön is nagy sikert ért el.

Üzleti és reklám

nyomtatványokat és könyvkötőmunkákat olcsón és izlésesen készít a

Laufer-nyomda és könyvkötészet

DEVA, Str. Reg. Maria 12. Telefon 35.

Postal rendelések gyorsan és pontosan elkészülnek.

— **Megkontesztálták a marosillyei községi tanácsválasztást.** A marosillyei községi tanácsválasztást a liberálisok megkontesztálták, mivel a bíró a szavazás alatt a szavazó helyiségben szavazócédulákat adott ki. A választással egyébként a marosillyei tanácsba 3 liberális s a nemzetiparasztpárt listán 4 nemzetipárti 2 magyar és 1 zsidó tanácsos jutott be és pedig László Zoltán és Nagy Albert a magyarság és Dr. Rapaport Lipót ügyvéd a zsidóság képviselőjében.

— **Kalapudonságok** jutányosan beszerezhetők *Klimstein női kalapszalomban*, Strada Eminescu 24.

— **Vasuti kedvezmény a milánói mintavásár résztvevőinek.** A dévai iparkamara ezton közli, hogy az április 12—27 között megtartandó milánói mintavásár kiállítás résztvevői a romániai vasutakon 50%-os kedvezményben részesülnek. Hasonlóképpen kedvezményt adnak a szomszéd államok is.

— **Színészek Marosillyén.** Marosillyén e hó 10-ike körül Hevessy színtársulata tartott 5 napon keresztül előadásokat a Feigenbaum-féle vendéglő helyiségében. Az előadásokat állandóan zsufolt ház nézte végig s teljes meglepéssel adózott a társulat művészi teljesítményei iránt. Marosillyéről a társulat a Zsilvölgyébe ment.

— **A vulkáni iparoskör.** A vulkáni iparoskört annak idején az iparosok és kereskedők alakították meg s tagja is csak önálló iparos és kereskedő lehetett. Az utóbbi időben a szociáldemokraták nyertek tért, mivel több bányamunkás beiratkozott s így a vezetést egészen magukhoz ragadták. A vulkáni iparos és kereskedő, valamint lateiner középosztály nem a legjobb szemmel nézi ezt, mert a szociáldemokraták szinte pártszervezeti helyiséggé avatják a kört.

— **Sport. A birkozóverseny eredményei.** A városi színházban lezajlott birkozóverseny eredményei: pehelysúly I. Becski Kinizsi Temesvár, II. Dima Törekvés Várad és III. Rosenfeld Légsúly: I. Kleits Banatul Temesvár, II. Sontagh Minerul Vulcan és III. Igna Corvin Deva. Könnyűsúly: I. Tusz Toldi Arad, II. Illés Géza Vulcan és III. Grosz Toldi Arad. Közép a súly: I. Takács Banatul Temesvár, II. Tassy Jiul Lupény és III. Papp Minerul Vulcan. Segesdy főmérnök elnöksége alatt működő zsűri Izsák és Steinhübel bíraskodása mellett precízül látta el tisztét.

— **Közgazdasági hírek.** Gabonapiac: Buza. Időjárás a vetések áttelelésének rendkívül kedvezett s így a szokásos tavaszi árhullámnál egyéb jelenleg nem történhet. Buza még elég mennyiségben fekszik minden hambárban s így, nagy árváltozásokra kilátás nincsen. Tengeri a vetés idején egy kissé emelkedni fog, hogy azután újra visszacsusszon lanya keresletére. Lóhere, lucerna, répamag, burgonya oly nagy mennyiségben kerül piacra, hogy legnagyobb része eladatlannal marad. Árak: buza 130—140, tengeri 65—75, nagy vékánkint. Krumpli 25, zab 40, búkköny 120 lei litervékánkint.

— **Négy disznót találtak az aradi uton.** A dévai rendőrkvészura ezton hozza köztudomásra, hogy az aradi uton négy gazdátlan disznót találtak, melyek a rendőrség gondozásában állanak. Tulajdonosuk azonnal átveheti azokat megfelelő igazolás ellenében.

TAVASZI GYERMEKJÁTÉKOK

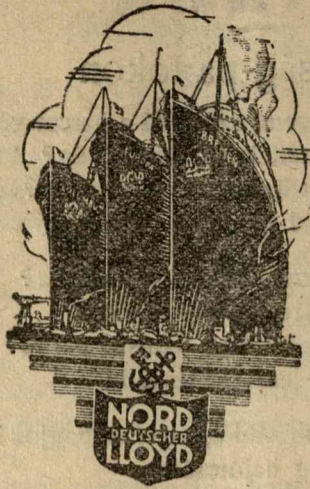
Homokjáték, kertiszerszám, karika, lepkefogó, gummi állatok, ugyszintén

friss tenniszlabdák

és **gummi játszólabdák**

mekérkeztek és jutányos áron kaphatók

V. LAUFER könyvkereskedésében, DEVA.

Norddeutscher Lloyd Bremen

F. Missler S. A. R.

Express-szolgálat a következő nagy kikötőkből:

Bremen (Németország) **Cherbourg** (Franciaország) **Southampton** (Anglia)

a következő híres gyorsgőzhajókkal:

„BREMEN“, „EUROPA“, „COLUMBIA“
az Amerikai Egyesült Államok felé.

Szabályos hajóközlekedés Kanadával, Argentínával, Brazíliával, Uruguay-jal, Kubával, Auszállával.

Szervezett világgörutafutások, u. m. kéjutazások a sarkvidékekre, a Földközi tengerre stb.

Részletes, szakszerű felvilágosításokat adnak:

A központ: **Bukarest**, II. Calea Grivitei No. 23.

FIÓKOK: **Timisoara**, Str. Ion C. Bratianu No. 5. **Arad**, Bld. Reg. Ferdinand No. 65. **Cluj**, Calea Reg. Ferdinand No. 145. **Cernăuți**, Str. Ion C. Bratianu No. 3.

Eladó egy jó karban levő 6 üléses „Puch“ autómobil önműködő, villanyvilágítással. Megtekinthető: **GEOAGIU** (Algyógyi szanatóriumban.)

Eladó 2 házhely a csángótelepen Ardelean-féle major mellett. Cím a kiadóhivatalban.

Eladó 1 zongora Cím a kiadóhivatalban.

AUTÓJAVÍTÓ-MŰHELY

A dévai villamostelep autójavító-műhelye

szavatosság mellett vállal mindenféle

autóvillamossági szakmunkát, ugymint dinamók tekeréselését, javítását, accumulatorok teltrissítését, töltését és javítását.

Villamossági szaküzlet:

Str. Regina Maria 19, Városi bérház.

Izléses bronzcsillárok és üvegvilágítótestek.

IZZÓLÁMPÁK

a környék összes áramfeszültségeire rendkívül ócsa áron.

VILLAMOS FŐZŐEDÉNYEK,

vasalók, porszívó és mosógépek, ventilátorok.

A világ legjobb rádiómárkái TELEFUNKEN, PHILIPS stb. készülékek és hangszórók.

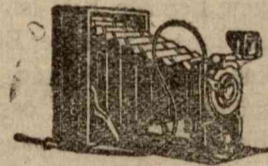
Elsőrendű Columbia gramofonok és lemezek

A budapesti Ganz-gyár nagybani lerakata.

ELEKTROMOTOROK,

szivattyúval összeépített motorok, benzínmotorok, benzínlokomobilok és benzinelektromos aggregátok gazdaságok és vidéki ipari üzemek céljára.

Nagy választék villamos szerelési anyagokban

Fényképezők és amatőrök figyelmébe!

Teljesen friss külföldi

fényképezési cikkek

vegyszerek, lemezek, papírok

ÉRKEZTEK

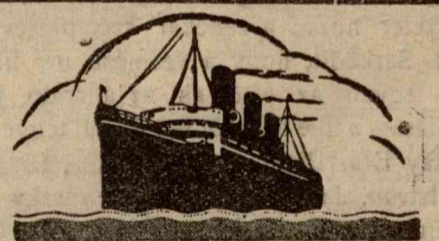
és az eddigi áraknál olcsóbban beszerezhetők.

Fényképezőknek árendemény!

Fényképező gépek gyári lerakata.

Állandó raktár összes fényképezési kellékekből.

V. LAUFER, DEVA.

21610-11

UTAZÁS egész éven át

KANADÁBA

ESZAKAMERIKÁBA

DÉLAMERIKÁBA

(Argentína, Uruguay, Chile)

KÖZÉPAMERIKÁBA

(Columbia, Venezuela, Cuba, Mexico)

A HAMBURG-AMERIKA LINIE

elsőrendű gőzöseivel,

melyek elhelyezés, bányászmód és ellátás tekintetében kiválóit nyújtanak.

Felvilágosítások és ismertető díjmentesen kaphatók:

HAMBURG-AMERIKA LINIE S. A. R.

Lazarovitz L. H. vezérigazgató

Cluj, Str. Regele Ferdinand 69. Timisoara, Str. Mercy 2. Bucuresti, Calea Grivitei 183.